

Groningen, 24 februari 2022

Persbericht: Gezamenlijke ledental Nederlandse politieke partijen neemt in 2021 met 15 procent toe

Het ledental van de landelijke, in de Eerste en Tweede Kamer vertegenwoordigde partijen is in 2021 met bijna 50.000 toegenomen tot bijna 371.000 – een groei van ruim 15%. Enerzijds kwam dat doordat er na de Tweede Kamerverkiezingen in maart vier partijen bij zijn gekomen. BBB, BIJ1, JA21 en Volt waren op 1 januari 2022 samen goed voor ruim 25.500 leden – zo'n 7% van het totale ledental, zo blijkt uit de jaarlijkse opgaven door de partijen van hun ledentallen aan het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen (DNPP) van de Rijksuniversiteit Groningen (zie tabel 1).

Anderzijds zagen naast deze nieuwkomers ook de meeste in het parlement zitting hebbende partijen hun ledental in 2021 toenemen. De grootste groei boekte Forum voor Democratie, met een winst van 13.500 leden (zo'n 30%). Met bijna 59.000 leden op 1 januari 2022 is Forum met afstand de grootste partij in de Staten-Generaal.¹ Ook de PvdD groeide flink, met bijna een kwart. D66 boekte een winst van ruim 17% en DENK van meer dan 10%. Opvallend is ook dat de VVD 6% meer leden kon inschrijven. ChristenUnie, GroenLinks en de SGP gingen licht vooruit, evenals de SP, ondanks de interne perikelen van vorig jaar vanwege het Communistisch Platform.

Enkele partijen verloren in 2021 leden: het CDA ging met 6,8% achteruit, maar bleef met bijna 35.000 leden nog wel de derde partij in grootte, na FVD en PvdA. Deze laatste partij verloor licht (1,0%) en kwam op ruim 40.000 leden uit en is daarmee de tweede van het land.

Het totale ledental van de Nederlandse partijen is op 1 januari 2022 ongeveer uitgekomen op het niveau van 1987 (circa 374.000, van tien partijen – tegen zestien nu). De toename in 2021 past in het patroon dat partijen het relatief goed doen in jaren waarin er Tweede Kamerverkiezingen worden gehouden en er veel belangstelling van de media is voor politiek en partijen, maar de stijging was het afgelopen jaar wel bijzonder groot (zie figuur 1).

Momenteel is 2,8% van de 13.293.186 kiesgerechtigden die Nederland bij de Tweede Kamerverkiezingen van 17 maart 2021 telde lid van een politieke partij. Begin 2021 was dat 2,4% (van de 13.164.688 kiesgerechtigden bij de Europese verkiezingen van 23 mei 2019).

Voor meer informatie:

Gerrit Voerman
Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen
Broerstraat 4, 9712 CP Groningen
Tel: 050-363 68 30 / 06-13975457
E-mail: g.voerman@rug.nl
Site: www.dnpp.nl

¹ FVD heeft een accountantsverklaring meegestuurd die het aantal aan het DNPP opgegeven leden bevestigt. Het ledental van Forum betreft het aantal 'subsidiabele' leden, op basis waarvan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het op het ledental gebaseerde deel van de subsidies aan de politieke partijen verstrekt. Voor de meeste partijen ligt het aantal aan het DNPP opgegeven leden hoger dan het aantal subsidiabele leden dat aan het ministerie van BZK wordt doorgegeven; zie <https://dnpp.nl/themas/lt/subsidiabel/2020>.

Tabel 1. Ledentallen Nederlandse politieke partijen per 1 januari 2020, 2021 en 2022 (volgens eigen opgave)

	1 januari 2020	1 januari 2021	1 januari 2022				
	totaal	totaal	totaal	ingeschreven leden	uitgeschreven leden	saldo	%
BBB		a)	2.376				
BIJ1		b)	5.800				
CDA	39.187	37.375	34.832	2.042	4.585	-2.543	-6,8
ChristenUnie	25.238	25.495	26.167	2.275	1.603	672	2,6
D66	24.955	27.121	31.830	7.122	2.413	4.709	17,4
DENK	3.137	3.356 c)	3.710	563	209	354	10,5
FVD	43.716	45.322	58.890	-	-	13.568	29,9
GroenLinks	30.438	32.685	33.478	4.573	3.780	793	2,4
JA21		d)	5.100				
PvdA	41.078	40.953	40.540	3.159	3.572	-413	-1,0
PvdD	18.344	19.173	23.811	6.465	1.827	4.638	24,2
SGP	29.655	29.345	29.878	1.421	888	533	1,8
SP	32.196	31.960	32.496	5.003	4.467	536	1,7
Volt		e)	12.397				
VVD	23.907	25.035	26.550	4.446	2.931	1.515	6,1
50PLUS	4.982	3.657 f)	2.944	276	989	-713	-19,5
Totaal	316.833	321.477g)	370.799				15,3

a) Ledental voor 1 januari 2021: 241, volgens opgave 24 januari 2022.

b) Ledental voor 1 januari 2021: 2.875, volgens opgave 10 januari 2022.

c) Ten gevolge van de aanpassing van het ledental door DENK gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van 1 januari 2021 (2.938).

d) Ledental voor 1 april 2021: 3.748, volgens opgave 2 februari 2022.

e) Ledental voor 1 januari 2021: 1.395, volgens opgave 14 februari 2022.

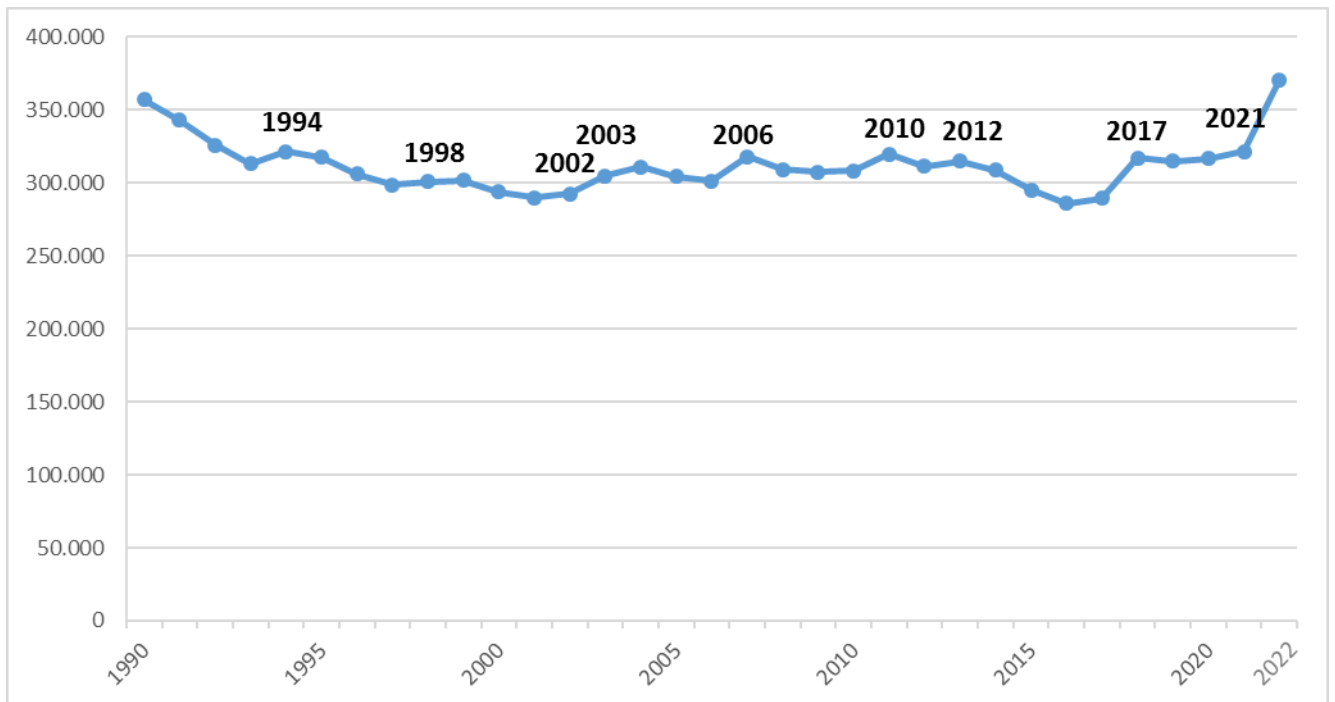
f) Ten gevolge van de aanpassing van het ledental door 50PLUS gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van 1 januari 2021 (3.659).

g) Ten gevolge van de aanpassing van het ledental door DENK en 50PLUS gecorrigeerd ten opzichte van de opgave van 1 januari 2021 (321.061).

NB1: De PVV heeft geen leden; het is niet mogelijk om van deze partij lid te worden.

NB2: Van BVNL geen opgave ontvangen.

Figuur 1. Gezamenlijk ledental Nederlandse politieke partijen, met vet aangegeven de jaren waarin Tweede Kamerverkiezingen plaatsvonden, 1990-2022

NB: De ledentallen zijn in deze grafiek weergegeven per 1 januari. Dat betekent bijvoorbeeld dat de groei van het gezamenlijke ledental over 2021 tot uitdrukking komt in het ledental per 1 januari 2022.